KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA BREZOVÁ POD BRADLOM NA ROKY 2018 - 2023

OBSAH

ÚVOD.....3

1 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB.....4

1.1 Úlohy a kompetencie obce/mesta v zmysle platných sociálnych zákonov.....4

1.2 Financovanie sociálnych služieb.....9

1.3 Strategické podklady k spracovaniu komunitného plánu.....9

2 ANALYTICKÁ ČASŤ.....11

2.1 Analýza súčasnej situácie vo vzťahu k sociálnej a demografickej oblasti.....11

2.1.1 Demografia mesta.....11

2.1.2 Školstvo.....15

2.1.3 Zdravotníctvo.....17

2.1.4 Služby v meste.....17

2.1.5 Spolková činnosť v meste.....19

2.2 Stav poskytovaných služieb v meste.....28

2.3 Požiadavky prijímateľov sociálnych služieb.....30

2.4 SWOT analýza sociálnej oblasti.....31

3 STRATEGICKÁ ČASŤ.....34

Ciele a priority rozvoja sociálnych služieb.....34

3.1 Rozvoj poskytovaných sociálnych služieb.....34

3.2 Časový plán realizácie koncepcie rozvoja sociálnych služieb.....35

3.3 Spôsob vyhodnocovania koncepcie rozvoja sociálnych služieb.....36

ZÁVER.....38

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY.....39

ÚVOD

Hlavným cieľom sociálnej služby je zabezpečiť a ochrániť sociálne blaho, teda určitú úroveň kvality života všetkých obyvateľov. Zákon NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 448/2008 Z. z.) vymedzuje sociálnu službu ako odbornú činnosť, obslužnú činnosť alebo ďalšiu činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na: prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity; zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti; zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby a rodiny; prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny. Sociálna služba sa vykonáva najmä prostredníctvom sociálnej práce, postupmi zodpovedajúcimi poznatkom spoločenských vied a poznatkom o stave a vývoji poskytovania sociálnych služieb.

Komunitné plánovanie predstavuje jednu zo základných a nevyhnutných techník a metód pre riadenie rozvojových procesov, do ktorej sú v porovnaní s inými metódami zapojení všetci, ktorých sa daná oblasť dotýka alebo javia záujem o jej riešenie. Snahou komunitného plánovania je absorbovať názory a potreby všetkých účastníkov komunitného plánovania sociálnych služieb. Je to otvorený proces, ktorý podlieha verejnej diskusii s cieľom zapojiť do jeho tvorby čo najviac účastníkov.

Cieľom spracovania strategického dokumentu pre sociálnu oblasť je snaha mesta Brezová pod Bradlom o zmobilizovanie občanov mesta a vytvorenie priestoru pre aktívnu spoluprácu s mimovládnymi a cirkevnými organizáciami, neformálnymi skupinami, dobrovoľníkmi a orgánmi štátnej správy.

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Brezová pod Bradlom je dokument, ktorý analyzuje súčasný stav sociálnych služieb v meste s prihliadnutím na zhodnotenie ich kvality a dostupnosti. Dokument je výsledkom vzájomnej a otvorenej spolupráce medzi všetkými účastníkmi komunitného plánovania, ktorí majú v procese plánovania rovnaké práva a povinnosti.

1 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Sociálne služby zahŕňajú rôzne činnosti, ktoré sú cielené na pomoc ľuďom v nepriaznivej sociálnej situácii, ktorí si sami nevedia zabezpečiť základné životné potreby alebo potrebujú pomoc z iných vážnych dôvodov za účelom, aby boli schopní viesť samostatný život a zachovali si určitý životný štandard. Sociálne služby sa zároveň usilujú o zníženie sociálnych problémov v spoločnosti ako dôsledku nerovností v príjmoch a postavení. Za najviac ohrozené skupiny obyvateľstva, ktoré využívajú sociálne služby sa radia najmä staršie osoby, rodiny s deťmi, osoby s telesným postihnutím, ako aj osoby, ktoré sa ocitli z rôznych príčin na okraji spoločnosti.

Vývoj a spôsoby poskytovania a financovania sociálnych služieb závisia od demografického, ekonomického a sociálneho vývoja daného územia, ako aj od najnovších trendov v sociálnej oblasti.

Sociálna služba je definovaná ako odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

1.1 Úlohy a kompetencie obce/mesta v zmysle platných sociálnych zákonov

V roku 2008 pristúpilo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR k zásadnej zmene pri poskytovaní sociálnych služieb v Slovenskej republike. Prijatím **zákona NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní** (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, ktorý

nadobudol účinnosť 1. januára 2009, sa stanovili nové postupy a formy poskytovania sociálnych služieb. V zákone o sociálnych službách sú podrobne upravené povinnosti poskytovateľa sociálnej služby. Ide napríklad o povinnosť poskytovateľa sociálnych služieb vypracovať a dodržiavať procedurálne, personálne a prevádzkové podmienky poskytovania sociálnych služieb tzv. štandardy kvality.

Zákon o sociálnych službách rozdeľuje sociálne služby do 5 skupín v závislosti od povahy nepriaznivej sociálnej situácie alebo od cieľovej skupiny, ktorej sú určené:

1) sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb (nocľaháreň, útulok, domov na pol ceste, nízkoprahové denné centrum, zariadenie núdzového bývania),
2) sociálne služby na podporu rodiny s deťmi (pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúlaďovania rodinného života, zariadenie dočasnej starostlivosti o deti, nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu),
3) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku (zariadenie podporovaného bývania, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, rehabilitačné stredisko, domov sociálnych služieb, špecializované zariadenie, denný stacionár, opatrovateľská služba, prepravná služba, sprievodcovská a predčitateľská služba, tlmočnícka služba, sprostredkovanie osobnej asistencie, požičiavanie pomôcok),
4) sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií (monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií),
5) podporné služby (odľahčovacia služba, pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností, denné centrum, integračné centrum, jedáleň, práčovňa, stredisko osobnej hygieny).

<u>Poskytovateľ sociálnej služby je v zmysle zákona povinný:</u>

- prihliadať na individuálne potreby prijímateľa sociálnej služby,
- aktivizovať prijímateľa sociálnej služby podľa jeho schopností a možností,
- poskytovať sociálnu službu na odbornej úrovni,

- spolupracovať s rodinou, obcou a komunitou pri utváraní podmienok na návrat prijímateľa sociálnej služby poskytovanej v zariadení s celoročnou pobytovou formou do prirodzeného rodinného prostredia alebo komunitného prostredia s prednostným poskytovaním sociálnej služby terénnou formou, ambulantnou formou alebo týždennou pobytovou formou, a to so súhlasom prijímateľa sociálnej služby a pri rešpektovaní jeho osobných cieľov, potrieb, schopností a zdravotného stavu.

Obec je povinná vytvárať podmienky na podporu:

a) komunitného rozvoja,
b) komunitnej práce - odporu aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov,
c) komunitnej rehabilitácie - koordináciu činností subjektov obce (rodina, obec, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia služieb zamestnanosti, poskytovatelia sociálnych služieb, poskytovatelia zdravotnej starostlivosti) vedúcich k obnove a rozvoju fyzických, mentálnych, pracovných schopností v nepriaznivej situácii a k podpore v začlenení sa do spoločnosti. Na tento účel slúžia komunitné centrá.

Rozvoj sociálnych služieb je jedným z predpokladov hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/mesta, a preto je nevyhnutné, aby obec zohľadňovala rozvoj sociálnych služieb v súlade so stanovenými národnými prioritami. Obec má podľa zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len podľa zákona) podľa § 80 povinnosť vypracovať a schváliť **komunitný plán sociálnych služieb** vo svojom územnom obvode, na základe ktorého vyšší územný celok vypracúva koncepciu rozvoja sociálnych služieb v spolupráci s inými poskytovateľmi a prijímateľmi sociálnych služieb v územnom obvode. Má vytvárať podmienky na podporu komunitného rozvoja, aby predchádzala vzniku alebo rozširovaniu nepriaznivých sociálnych situácií a riešila prípadné miestne sociálne problémy.

Obcou vypracovaný a schválený komunitný plán je nielen zákonom stanovená povinnosť, ale pomôže obci spoznať jej sociálnu situáciu, a tým lepšie zaviesť adekvátne sociálne služby. Je to záväzný dokument, nie však nemenný.

Jeho cieľom je:

- posilňovať sociálnu súdržnosť, spolupatričnosť všetkých obyvateľov obce a zapájanie čo najširšieho spektra občanov do verejného života,
- plánovať sociálne smerovanie a uplatňovať sociálne služby tak, aby plnilo potreby všetkých sociálnych skupín v ich prirodzenom sociálnom prostredí,
- skvalitňovať už existujúce sociálne služby,
- predchádzať sociálnej izolácii či diskriminácii jednotlivcov, určitých sociálnych skupín,
- opätovne začleňovať do komunity tých, ktorí z nej boli vylúčení alebo sú sociálne ohrození (alebo predstavujú pre obyvateľov hrozbu, vyvolávajú strach, neistotu).

Zákon o sociálnych službách stanovuje pôsobnosť obce a stanovuje jej nasledujúce **kompetencie a úlohy vo vzťahu ku komunitnému plánu**:

OBEC:

a) vypracúva, schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
b) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,
c) je správnym orgánom v konaniach o:
    1) odkázanosti na sociálnu službu
        - v zariadení pre seniorov,
        - v zariadení opatrovateľskej služby,
        - v dennom stacionári,
        - v odkázanosti na opatrovateľskú službu,
        - v odkázanosti na prepravnú službu,
        - a ďalšie,
d) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu,
e) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie:
    1) sociálnej služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb v nocľaháni, v nízkoprahovom dennom centre,
    2) sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu, v

zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,

3) opatrovateľskej služby,
4) prepravnej služby,
5) odľahčovacej služby.

f) poskytuje základné sociálne poradenstvo,
g) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa §12,
h) uzatvára zmluvu:
    1) o poskytovaní sociálnej služby,
    2) o poskytnutí finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
    3) o uhradení ekonomicky oprávnených nákladov podľa § 71 ods. 6 s inou obcou alebo iným poskytovateľom sociálnej služby, ktorého zriadila iná obec, alebo vyšší územný celok a ďalšie.

Zákon o obecnom zriadení zaväzuje mestá a obce povinnosťou utvárať a chrániť zdravé podmienky na zdravý spôsob života a prácu ich obyvateľov. V rámci takto všeobecne vymedzenej kompetencie zaväzuje zákon o sociálnych službách obce a mestá viacerými kľúčovými kompetenciami. Predovšetkým sú zodpovedné za vytváranie podmienok pre komunitný rozvoj, za posudzovanie odkázanosti, rozhodovanie a poskytovanie vybraných druhov sociálnych služieb, za vedenie evidencie ich prijímateľov a rovnako za spoluprácu s príslušnými orgánmi (napr. MPSVR SR, Štatistickým úradom SR) na štatistické účely v oblasti sociálnych služieb.

Na úrovni mesta Brezová pod Bradlom je problematika sociálnych služieb a sociálna oblasť legislatívne upravená formou všeobecne záväzného nariadenia. Konkrétne ide o tieto VZN:

- VZN č. 2/2017 o mestskej polícii,
- VZN č. 9 /2017 o prepravnej službe,
- VZN č. 4/2015 o opatrovateľskej službe,
- VZN č. 2/2015 o poskytovaní jednorazovej dávky v hmotnej núdzi občanom mesta Brezová pod Bradlom,
- VZN č. 1/2010 o zabezpečení stravovania dôchodcov,
- VZN č. 2 /2010 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy žiaka škôl a školských zariadení,
- VZN č. 3/2010 o odľahčovacej službe,
- VZN č. 3/2016 o podmienkach poskytovania dotácie z rozpočtu mesta,
- VZN č.1/2011, ktorým sa schvaľuje Štatút Nocľahárne

Sociálna oblasť je však čiastočne začlenená aj do ďalších VZN mesta, ktoré sa týkajú napríklad vyberania daní, poplatkov za komunálne odpady, poskytovaní služieb na trhových miestach na území obce a pod.

1.2 Financovanie sociálnych služieb

Sociálne služby sú typickým príkladom viaczdrojového financovania, ktoré vyplýva z postavenia sociálnych služieb v systéme sociálnej ochrany, ako aj zo závislosti na redistribučných mechanizmoch a z narastajúceho dopytu po týchto službách zo strany verejnosti.

Financovanie sociálnych služieb sa v súčasnom období riadi viacerými princípmi:

- kombinácia verejných zdrojov a zdrojov užívateľa sociálnej služby, príp. jeho rodiny,
- vyživovacia povinnosť členov rodiny pri spolufinancovaní sociálnych služieb,
- ochrana pred neprimerane vysokou úhradou za sociálnu službu,
- možnosti samoplatcovstva sociálnych služieb,
- využívanie iných zdrojov pre financovanie.

1.3 Strategické podklady k spracovaniu komunitného plánu

Pri spracovaní komunitného plánu je nutné rešpektovať a zohľadňovať viaceré stratégie a priority, ktoré sú definované v lokálnych, regionálnych, národných a európskych strategických dokumentoch. Konkrétne ide o nasledujúce dokumenty:

a) **miestne dokumenty**
   - Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Brezová pod Bradlom na roky 2016 - 2022,
   - Územný plán mesta,
   - Všeobecne záväzné nariadenia mesta

b) **regionálne dokumenty**
   - Koncepcia rozvoja sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja

c) **národné dokumenty**
   - Národné priority rozvoja sociálnych služieb,
   - Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike,
   - Národný program aktívneho starnutia na roky 2014-2020,
   - Kľúčové oblasti a akčné plány štátnej politiky voči mládeži v Slovenskej republike.

MPSVR SR v júni 2009 vydalo **Národné priority rozvoja sociálnych služieb** ako záväzný dokument, vypracovaný v súlade so zákonom slúžiaci ako nástroj štátnej politiky rozvoja sociálnych služieb a taktiež systémovým vyjadrením záujmov, úloh a podporných opatrení vlády SR v tejto oblasti. Národné priority rozvoja sociálnych služieb sú odzrkadlením reálnej situácie poskytovania sociálnych služieb v SR (najmä ich nedostupnosť, nedostatočné materiálno technické zabezpečenie, personálne podmienky poskytovania sociálnych služieb) a vychádzajú z potrieb identifikovaných v rámci SR a zároveň z priorít Európskeho spoločenstva (dostupnosť, prístupnosť sociálnych služieb, ich finančná udržateľnosť).

Jedným z prierezových princípov národných priorít je deinštitucionalizácia sociálnych služieb a postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb a prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu) a podpora

poskytovania terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom.

2 ANALYTICKÁ ČASŤ

2.1 Analýza súčasnej situácie vo vzťahu k sociálnej a demografickej oblasti

Základnou úlohou obce/mesta pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby jeho obyvateľov. Mesto Brezová pod Bradlom sa v rámci spracovania rozvojových a strategických dokumentov snaží práve o dosiahnutie tohto cieľa.

Mesto Brezová pod Bradlom je situované v údolí Brezovského potoka, na rozhraní Malých Karpát a Myjavskej pahorkatiny. Nadmorská výška v centra mesta je 265 m. Centrum mesta leží na súradnici 48° 39′ 57″ severnej zemepisnej šírky (N) a 17° 32′ 26″ východnej zemepisnej dĺžky (E).

V rámci územného členenia Slovenskej republiky sa mesto Brezová pod Bradlom zaraďuje do Trenčianskeho samosprávneho kraja, do okresu Myjava. Katastrálne územie mesta Brezová pod Bradlom susedí s obcami Priepasné, Košariská a Bukovec v rámci Trenčianskeho kraja a s obcami Dobrá Voda a Hradište pod Vrátnom v rámci Trnavského samosprávneho kraja. Celková rozloha katastrálneho územia mesta je 41,08 km^2. Dominantu kraja tvorí Bradlo, vo výške 544 m.n.m.

2.1.1 Demografia mesta

Počiatok najstaršieho osídlenia územia Brezovej pod Bradlom siaha do eneolitu – neskorej doby kamennej. Ďalšie nálezy sú zo začiatku bronzovej doby. Prvá písomná zbierka o meste pochádza z roku 1262, kedy sa spomína ako osada Brezová. V roku 1564 došlo k zaľudneniu Brezovej, v r. 1568 sa ako Brezowa spomína v urbári čachtického panstva. V roku 1598 bolo na Brezovej už 111 domov. V roku 1709 získala Brezová privilégiom panovníka Jozefa I. jarmočné právo a stala sa oppidom – zemepanským mestečkom. Brezová i jej kopanice prudko rástli. V roku 1753 bolo v Brezovej 209 remeselníkov. Rozvíjali sa najmä cechy garbiarsky, ševcovský, mäsiarsky, existoval i cech čižmársky. Nárast obyvateľstva pokračoval ešte v 1. pol. 19. storočia. V roku 1837 mala Brezová 6325

obyvateľov (5937 evanjelického, 246 rímskokatolíckeho a 142 židovského vyznania). Väčšina obyvateľov sa venovala poľnohospodárstvu, role vlastnili i remeselníci. Darilo sa garbiarom, Brezová sa v 1. pol. 19. st. stala jedným z najdôležitejších centier výroby kože na Slovensku. V druhej polovici 19. st. sa zastavil rast Brezovej a nastal postupný pokles počtu jej obyvateľov, ktorý trval až do vzniku prvej Československej republiky. Poštový úrad mala Brezová od roku 1875, telegrafné spojenie od roku 1878 a železnicu až od roku 1899.

Aktuálny vývoj v demografickej oblasti poukazuje na postupný klesajúci celkový počet obyvateľov mesta Brezová pod Bradlom. K 31.12.2017 mesto eviduje celkovo 4871 obyvateľov, čo predstavuje v rámci sledovaného obdobia najnižší počet. Najvyšší počet obyvateľov v sledovanom období posledných rokov bol zaznamenaný v roku 2000, kedy bolo v meste prihlásených 5647 obyvateľov na trvalý pobyt.

Vývoj počtu obyvateľov

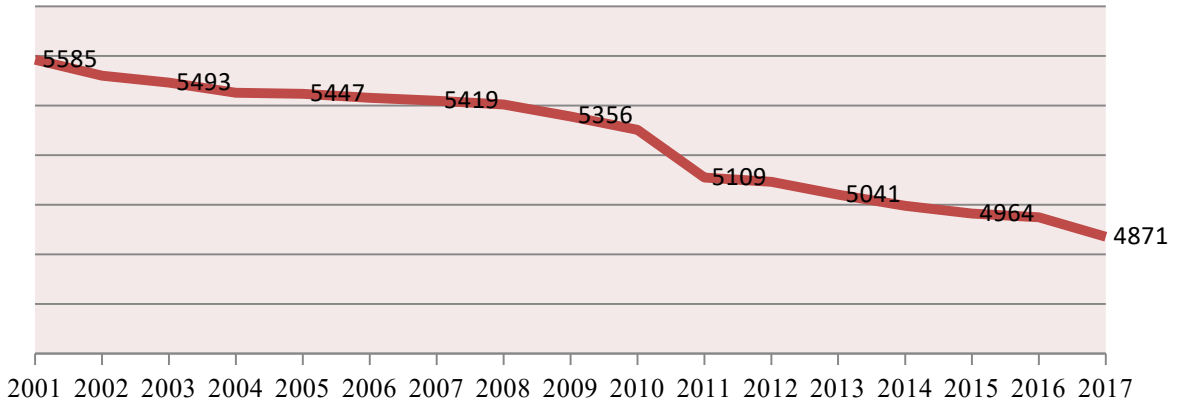

Z pohľadu rozdelenia obyvateľstva na jednotlivé pohlavia, v sledovanom období prevažoval počet žien nad celkovým počtom mužov v obci. Najvýraznejší rozdiel bol dokumentovaný v roku 2000 a 2001, kedy bol počet žien o 191 vyšší v porovnaní s počtom mužov. Naopak, najnižší rozdiel v počte mužov a žien bol zaznamenaný v roku 2016, kedy ženy o 119 prevyšovali počet mužov.

Vývoj početnosti jednotlivých pohlaví

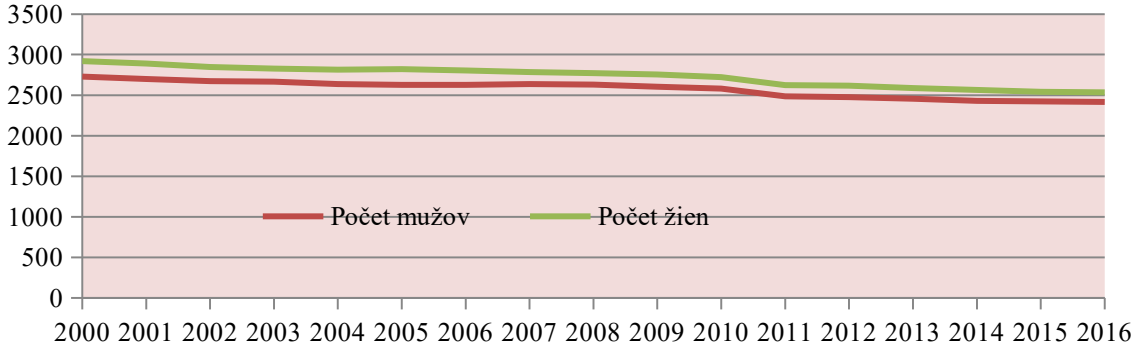

	2000	2003	2006	2009	2012	2014	2015	2016
Počet sobášov	27	32	30	18	17	27	19	23
Počet rozvodov	12	10	22	20	9	10	7	15
Počet narodených	35	36	40	49	48	38	52	44
Počet zomretých	48	56	29	46	38	51	41	50
Počet prisťahovaných	63	87	87	36	45	67	54	80
Počet vysťahovaných	70	94	114	87	72	99	97	87
Celkový prírastok obyvateľstva	-20	-27	-16	-48	-17	-45	-32	-15

Výkyvy v celkovom počte obyvateľov sú dôsledkom prirodzeného pohybu obyvateľstva (rozdiel medzi počtom živonarodených a počtom zomretých) a dôsledkom migračného pohybu obyvateľstva. V kontexte počtu narodených v meste sa za posledných 16 rokov prejavuje nestálosť, kedy sa silné roky striedajú so slabšími. Z pohľadu počtu úmrtí v meste možno pozorovať rovnaký trend, kedy sa lepšie roky striedajú s horšími v kontexte celkového počtu úmrtí. Pri porovnaní počtu narodených a počtu zomretých v meste Brezová pod Bradlom prichádzame k záveru, že mortalita a natalita v meste sú vyrovnané.

Z pohľadu rozdielu počtu prisťahovaných a vysťahovaných z mesta je migračný pohyb na tom podobne v porovnaní s prirodzeným prírastkom. Hoci sú v niektorých rokoch zaznamenané vyrovnané hodnoty, migračné saldo vplýva negatívne na celkový počet obyvateľstva. Najväčší rozdiel medzi počtom vysťahovaných a počtom prisťahovaných do mesta bol dokumentovaný v roku 2009, kedy sa z mesta Brezová pod Bradlom vyťahovalo o 50 osôb viac, ako sa do mesta prisťahovalo. V celom sledovanom období však počet vysťahovaných z mesta výrazne prevyšuje počet prisťahovaných do mesta. Celkový prírastok obyvateľstva je počas celého sledovaného obdobia záporný, čo sa odráža na

celkovom zápornom demografickom vývoji obyvateľstva v meste Brezová pod Bradlom.

Štruktúra obyvateľstva

- Podľa údajov zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2011, v meste Brezová pod Bradlom dominuje **slovenská národnosť**, ktorá tvorí viac ako **92% z celkovej populácie** v meste. Podľa údajov zo ŠODB 2011 sa k tejto národnosti prihlásilo celkovo 4713 obyvateľov. Z pohľadu ďalších národností sa v meste vyskytuje: maďarská (3 občania), rómska (5 občanov), rusínska (1 občan), ukrajinská (29 občanov), česká (39 občanov), ruská (1 občan), moravská (5 občanov), chorvátska (1 občan) národnosť. 7 obyvateľov mesta sa hlási k inej národnosti, pri 306 obyvateľoch mesta národnosť zistená nebola.

- Z hľadiska náboženského vyznania v meste dominuje **Evanjelická cirkev augsburského vyznania**, ku ktorej sa hlási viac ako 38 % z celkovej populácie. K Rímskokatolíckej cirkvi sa hlási takmer 25% obyvateľstva. Viac ako 22% občanov je bez vyznania, pri takmer 11% obyvateľstva vierovyznanie zistené nebolo. Z pohľadu ďalších náboženských vyznaní sú v meste prítomné:
  - Gréckokatolícka cirkev - 13 obyvateľov,
  - Pravoslávna cirkev - 40 obyvateľov,
  - Evanjelická cirkev metodistická - 54 obyvateľov,
  - Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia - 44 obyvateľov,
  - Iné vyznania - 38 obyvateľov.

- V kontexte úrovne vzdelanosti populácie mesta, ktorá sa stáva jedným z predpokladov významne vplývajúcim na celkovú schopnosť rozvoja územia, možno konštatovať, že pri obyvateľoch dominuje **stredoškolské a učňovské vzdelanie obyvateľov - v súčte takmer 58% celkovej populácie**. Vysokoškolské vzdelanie dosiahlo viac ako 13% obyvateľstva. Základné vzdelanie bolo zistené pri viac ako 13% obyvateľstva. Bez vzdelania je v meste 13% obyvateľstva. Pri 60 občanoch vzdelanie nebolo zistené.

– Z pohľadu ekonomickej aktivity obyvateľstva možno konštatovať, že dominujúcu skupinu tvorí ekonomicky aktívne obyvateľstvo. Z pohľadu pomeru skupiny dôchodcov a skupiny detí je zrejmé, že skupina osôb v poproduktívnom veku výrazne prevyšuje skupinu v predproduktívnom veku. Nejde o špecifikum mesta, tento trend je v súčasnosti pozorovateľný vo väčšine slovenských miest, čo sa odráža na celkovom demografickom vývoji.

Ekonomická aktivita	Počet obyvateľov
Pracujúci	2248
Pracujúci dôchodcovia	114
Osoby na materskej a rodičovskej dovolenke	111
Nezamestnaní	280
Osoby v domácnosti	14
Študenti	362
Deti	646
Iné	44
Dôchodcovia	1069
Nezistené	222

2.1.2 Školstvo

V meste Brezová pod Bradlom sú vytvorené podmienky pre vzdelávanie detí a mládeže od systému predškolskej výchovy až po 2. stupeň základnej školy, s doplnkovými zariadenia mimoškolskej výchovnej činnosti.

A. MATERSKÉ ŠKOLY

V meste Brezová pod Bradlom sú v prevádzke 2 zariadenia materských škôl - Materská škola na Budovateľskej ulici a Materská škola na sídlisku D. Jurkoviča. Obe zariadenia MŠ sú bez právnej subjektivity.

Materská škola Budovateľská sídli v budove od svojho vzniku, v roku 1950, kedy bolo do MŠ zapísaných 75 detí. Deti sú rozdelené podľa veku do troch tried, pričom za každú triedu zodpovedajú dvaja pedagogickí pracovníci. Súčasťou zariadenia je aj školská jedáleň.

Materská škola na sídlisku D. Jurkoviča je štvortriedna s celodennou výchovou a vzdelávaním. Škola má tri pavilóny, v ktorých sú umiestnené jednotlivé triedy pre deti a hospodársky pavilón, v ktorom sa nachádza školská jedáleň a kuchyňa s príslušnými priestormi.

ZÁKLADNÉ ŠKOLY

Základné školstvo v meste Brezová pod Bradlom poskytuje vzdelávanie pre žiakov 1. a 2. stupňa základných škôl. V súčasnosti je v meste k dispozícii jedna základná škola:

- **Základná škola**/Dolné lúky/ - je štátna plnoorganizovaná škola s právnou subjektivitou v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Brezová pod Bradlom, s vyučovacím jazykom slovenským, ktorú aktuálne navštevuje 354 (2017/2018) - 141 žiakov na 1. stupni a 213 žiakov na 2. stupni. Celkový počet tried je 18 (8 tried v rámci 1. stupňa a 10 tried v rámci 2. stupňa). Základnú školu navštevujú aj deti z okolitých obcí - Košarísk, Bukovca, Priepasného, Hradišťa pod Vrátnom.

  Zriaďovateľom školy je mesto Brezová pod Bradlom, pričom zamestnáva 30 pedagogických a 13 nepedagogických pracovníkov. V rámci mimoškolskej činnosti majú žiaci možnosť navštevovať záujmové krúžky - cvičenia zo slovenského jazyka, hravú atletiku, ľahkú atletiku, loptové hry, výtvarnú výchovu, počítačovo - matematické úlohy a hry, šikovníček. Základná škola má v svojej organizácii aj dve školské zariadenia - Školský klub a Školskú jedáleň.

Doplnkové štúdium zabezpečuje v meste **Základná umelecká škola**, ktorá poskytuje doplnkové vzdelanie pre deti i dospelých v odboroch - hudobný, výtvarný, tanečný odbor a keramika Škola niekoľkokrát ročne usporadúva koncerty a výstavy jej žiakov. Zriaďovateľom školy je mesto Brezová pod Bradlom. Vyučovanie prebieha v popoludňajších hodinách. V školskom roku 2016/2017 bolo na štúdium zapísaných celkovo 327 žiakov - z toho 49 dospelých, 214 žiakov ZŠ/SŠ a 64 detí v predškolskom veku.

V meste je k dispozícii aj **Centrum voľného času**, ktoré vzniklo ako detašované pracovisko ČVČ v Myjave. Od 1. januára 2005 sa zriaďovateľom CVČ stalo mesto Brezová pod Bradlom. Centrum organizuje rôzne večierky, stolnotenisový turnaj, tvorivé dielne, cvičenie pre rodičov s deťmi, pre seniorov, paličkovanie, jogu, futbalový a šachový krúžok, výučbu anglického jazyka, varenie a pečenie, loptové hry, tábory a pod.

2.1.3 Zdravotníctvo

Zdravotnícka infraštruktúra v Brezovej pod Bradlom je zabezpečená prostredníctvom troch praktických lekárov pre dospelých, jedného detského lekára, troch stomatológov, gynekológa a psychiatra.

Okrem lekárov poskytujú zdravotné služby na území mesta aj dvaja rehabilitační pracovníci, jeden protetik, zubný laborant, rehabilitační masér. Zdravotnícke služby sa primárne sústredia v budove zdravotného strediska.

V meste sú pre obyvateľov k dispozícii aj služby dvoch lekární.

2.1.4 Služby v meste

V rámci verejnej vybavenosti mesta je pre obyvateľov k dispozícii dostatok zariadení a priestorov na aktívne trávenie voľného času. Pre prehľadnosť sú rozdelené podľa konkrétnych oblastí:

a) **KULTÚRA** - kultúrna činnosť je na území mesta zastrešená Útvarom kultúry a miestnych tradícií a Mestskej knižnice, v riadiacej sekcii mestského úradu. Vybavenostnú sieť zariadení kultúry na území mesta Brezová pod Bradlom reprezentujú nasledovné zariadenia mestského významu:
    - Mestská knižnica, ktorá vznikla už v roku 1925 a bola situovaná v v Národnom dome Štefánikovom. Zriaďovateľom knižnice je mesto, pričom knižnica je jeho organizačnou zložkou. Knižnica poskytuje svojim používateľom absenčné i prezenčné služby, kopírovacie služby, medziknižničnú výpožičnú službu, faktografické informácie, kultúrno-vzdelávacie aktivity pre deti a dospelých, internet.
    - Národný dom Štefánikov, ktorý je kultúrnou pamiatkou, a ktorý slúži na organizovanie rôznych kultúrnych, spoločenských a pamätných podujatí.
    - Pamätná izba Dušana S. Jurkoviča venovaná najväčšiemu slovenskému architektovi prvej polovice 20. storočia. Pamätná izba usporadúva kultúrno-vzdelávacie aktivity pre žiakov brezovskej základnej školy i pre dospelých obyvateľov. V súčasnosti prebieha rozšírenie expozície na Múzeum Dušana S. Jurkoviča.
    - ďalšie pamätihodnosti - Kostol Najsvätejšej Trojice s opevnením, evanjelický

kostol s areálom, Pamätný dom Hurbanovcov, remeselnícky dom, Pamätník M. R. Štefánika, pomník a hrob D. Jurkoviča, pamätná tabuľa S. Jurkoviča, pomník s bustou J. M. Hurban, pomník s bustou J. Husa.

Významným prvkom kultúrneho života mesta je časopis **Novinky spod Bradla**. Mesačník mesta Brezová pod Bradlom vydáva MsÚ Brezová pod Bradlom. Novinky spod Bradla informujú o dianí v Brezovej pod Bradlom. Okrem časopisu má Brezová pod Bradlom i mestskú televíziu TV Brezová. TV Brezová vysiela pravidelne každý mesiac Správy spod Bradla, krátke zostrihy z najvýznamnejších udalostí mesta a dvakrát reprízu. Video-textové vysielanie - spravodajstvo je denne 24 hodín. Okrem informácií z mestského úradu a mesta, ho využívajú aj iné subjekty na svoje reklamy, ponuky a pod., za dohodnuté poplatky s prevádzkovateľom mestského vysielania.

b) **ŠPORT** - základným športovým zariadením je areál športového strediska Bradlan, ktorý je tvorený futbalovým štadiónom s trávnatým povrchom, tréningovým futbalovým ihriskom s umelým povrchom, kúpaliskom, volejbalovým ihriskom, tenisovými kurtami, v zimnom období je k dispozícii prírodné klzisko. V meste sú ďalej k dispozícii streetbalové ihrisko, futbalové ihrisko, detský park Úsmev so zariadením pre malé deti, sídliskové pieskoviská a menšie ihriská so zariadením. Na severnej strane vrchu Bradlo sa nachádza lyžiarsky vlek Tatrapoma P-300 s vývoznou kapacitou 200 osôb/hod. na 360 m dlhej lyžiarskej zjazdovke s priemernou náročnosťou.

c) **CESTOVNÝ RUCH** - v meste je aktívny cestovný ruch, ktorý súvisí najmä so zachovalým prírodným bohatstvom, pôvodnou stavebno-technickou infraštruktúrou, bohatými a významnými historickými udalosťami na území mesta a regiónu, remeselnými a tradičnými ľudovými hodnotami a s významnými rodákmi a osobnosťami spätými s mestom. V meste sú k dispozícii ubytovacie kapacity penziónového typu, stravovacie zariadenia reštauračného a kaviarenského typu.

d) **VEREJNÁ SPRÁVA** - v meste Brezová pod Bradlom fungujú v rámci Mestského úradu nasledovné útvary:

- Útvar prednostky,
- Útvar klientskych služieb občanom,
- Útvar financií a majetku mesta,

- Útvar výstavby, životného prostredia a komunálnych činností,
- Útvar kultúry a miestnych tradícií

V rámci ďalších poskytovaným verejných služieb majú obyvatelia mesta k dispozícii služby mestskej polície, dobrovoľného hasičského zboru, pošty.

Z pohľadu ďalšej verejnej vybavenosti sa v meste ďalej vyskytujú rôzne maloobchodné prevádzky, služby súkromných prepravcov, autoškoly, cestovná kancelária, pohrebníctva, prevádzka na strihanie psov, IT služby. Obyvatelia mesta a okolia majú priamo na území mesta možnosť využívať tiež služby čerpacej stanice, projekčné a inžinierske služby, videoslužby, umelecké služby, elektroinštalačné a strojárske služby, chovateľské služby, auto - moto služby, inštalatérske služby.

2.1.5 Spolková činnosť v meste

V meste Bezová pod Bradlom je aktívnych niekoľko spolkov a organizácií:

- **Mužský cirkevný spevokol**, ktorý vznikol v roku 1873 s 12-člennov základňou. Aktuálne má 15 členov, pričom repertoár pozostáva najmä z cirkevných, národných a ľudových piesní. Zbor sa pravidelne vystupuje na kultúrnych podujatiach v meste a okolí.
- **Detský folklórny súbor ISKERKA**, ktorý bol založený v roku 1981, pričom aktuálne spadá pod ZUŠ a orientuje sa na piesne, tance, zvyky a obyčaje podbradlanského regiónu.
- **Folklórny súbor Brezová**, ktorý vznikol v roku 1967 a viackrát reprezentoval Slovensko v zahraničí.
- **Denné centrum seniorov**, ktoré organizuje spoločenský a kultúrny život seniorov na území mesta,
- Motoklub FREESPIRIT,
- Lyžiarsky klub BRADLAN BREZOVÁ POD BRADLOM
- ASF o.z.,
- Charis - Evanjelická cirkev augsburského vyznania Brezová pod Bradlom
- Posolstvo, o.z.,
- klub Úžina,
- Cyklistický klub Bradlo bike Brezová pod Bradlom,

- Futbalový klub Bradlan Brezová pod Bradlom,
- Tenisový klub DOMINO,
- Klub slovenských turistov TUBRKA
- Deťom z lásky - adresná pomoc onkologicky chorým deťom,
- Hokejbalko - Brezová.

2.1.5 Nezamestnanosť

Nezamestnanosť v meste Brezová pod Bradlom sa v kontexte štatistík javí ako ustupujúca. Je však potrebné zvažovať celkový počet nezamestnaných aj v nadväznosti na celkový demografický vývoj v meste. K 31.12.2017 bola v Trenčianskom samosprávnom kraji evidovaná nezamestnanosť na úrovni 3,53%. Okres Myjava evidoval v tomto období nezamestnanosť 2,73%, čo predstavuje po Trenčíne a Ilave jednu z najnižších mier nezamestnanosti v rámci kraja.

rok	Uchádzači o zamestnanie
2000	358
2003	224
2006	129
2009	429
2012	299
2014	225
2015	209
2016	128
2017	72

2.1.6 Znevýhodnené skupiny

Cieľovým zameraním sociálnej práce je nielen jednotlivec, ale predovšetkým skupina, komunita a sociálne prejavy, ktoré sa skupín dotýkajú. Znevýhodnené skupiny sú definované spoločným znakom odvodeným od sociálneho znevýhodnenia, teda od znaku, ktorý ho posúva do polohy závislosti na iných osobách alebo na štátnych opatreniach. Znevýhodnený jednotlivec, rodina, skupina, komunita alebo spoločnosť, ktorý v dôsledku nepriaznivej, kolíznej sociálnej situácie potrebuje na jej vyriešenie rôznu formu spoločenskej pomoci, za ktorú zodpovedá centrálne štát, ktorý svoje kompetencie decentralizuje na regionálnu/samosprávnu úroveň. Úbytok populácie, jej starnutie a migrácia spôsobujú konštantný pokles celkového počtu obyvateľov komunity, čo sa odráža na problémovom rozvoji oblasti sociálnych služieb. Keďže starnutie obyvateľstva a vytváranie priepasti medzi jednotlivými skupinami nie je možné zastaviť, je potrebné venovať zvýšenú pozornosť práve tejto oblasti a plánovať sociálne služby v kontexte tohto indikátora.

Mesto Brezová pod Bradlom definovalo na svojom území tieto sociálne

znevýhodnené skupiny:

a) starší občania - seniori,
b) nezamestnaní,
c) mladí ľudia a mladé rodiny,
d) deti a mládež,
e) občania so sociálnymi a spoločenskými problémami.

Pre znevýhodnené skupiny a sociálne odkázaných občanov je dôležité, či je služba poskytovaná bezplatne alebo je potrebné za službu platiť. Za väčšinu služieb je nutné platiť, avšak časť nákladov berie na seba obec/mesto. Mesto Brezová pod Bradlom v rámci existujúcich kompetencií v oblasti sociálnej politiky zabezpečuje viaceré úlohy:

- ✓ jednorazová dávka v hmotnej núdzi,
- ✓ príspevok na stravu žiakov v hmotnej núdzi (ÚPSVaR),
- ✓ príspevok pre žiakov na školské potreby (ÚPSVaR),
- ✓ príspevok na stravovanie dôchodcov,
- ✓ zapožičanie zdravotníckych pomôcok,
- ✓ opatrovateľská služba v domácom prostredí,
- ✓ prepravná služba,
- ✓ odľahčovacia služba,
- ✓ nocľaháreň,
- ✓ podpora spolkov a organizácií na území mesta,
- ✓ základné poradenstvo v sociálnej oblasti.

Starší občania

Starší občania sú pre potreby komunitného plánu primárnou skupinou, ktorá si z demografického hľadiska vyžaduje najväčšiu pozornosť zo strany poskytovateľa sociálnej služby. Sociálne služby sú poskytované občanom, ktorí dosiahli vek rozhodný pre priznanie starobného dôchodku a ocitli sa v situácii vyžadujúcej podporu komunity. Pre túto skupinu sú typické tieto prejavy:

- predlžovanie individuálneho, ako aj priemerného veku,
- nárast chorobnosti a závislosti na sociálnej pomoci,

- zvýšené riziko straty partnera a s tým súvisiace sociálne a ekonomické zmeny,
- pretrvávajúci potenciál jednotlivcov pre vlastný prospech, ako aj pre prospech komunity.

V rámci tejto skupiny je pozorovateľná trvalo a prirodzene vzostupná tendencia rastu v porovnaní k pomeru k ostatným kategóriám populácie komunity. Nie je to však jav, ktorý je pozorovateľný len v demografii mesta Brezová pod Bradlom, ide o celoslovenský trend.

Na území mesta je aktívny klub - **Denné centrum seniorov**, zameraný na organizovanie spoločenského a kultúrneho života seniorov. Aktívne sa aktívne podieľa na organizovaní spoločenských akcií v meste, organizuje pre svojich šlenov rôzne družobné stretnutia, zájazdy, nácviky a vystúpenia speváckeho súboru KAPOŠE, spolupracuje v kultúrnej oblasti s mestom a materskými školami. Klub v meste vznikol v roku 1997, pričom aktuálnu členskú základňu tvorí približne 90 členov. Mestský úrad pravidelne z rozpočtu mesta vynakladá značnú časť finančných prostriedkov na chod klubu, ktoré sa využívajú najmä na organizáciu podujatí a zájazdov. Klub je aktívny aj pri družobnej spolupráci s inými klubmi na Slovensku. Na pravidelné stretávanie využíva zrekonštruované priestory bývalej materskej školy na Nám. 7. apríla.

Mesto Brezová pod Bradlom zabezpečuje v rámci tejto skupiny obyvateľov **opatrovateľskú službu** v domácom prostredí, kde zamestnáva celkovo **11 opatrovateliek** - 8 na plný úväzok a 3 na skrátený úväzok. V rámci opatrovateľskej služby poskytujú opatrovateľsky nasledujúce služby pre odkázané osoby:

- hygiena
  a) osobná hygiena,
  b) celkový kúpeľ,
- stravovanie a dodržiavanie pitného režimu
  a) porciovanie stravy,
  b) obsluha,
  c) kŕmenie a pomoc pri pití,
- vyprázdňovanie močového mechúra a hrubého čreva
  a) sprievod na toaletu,
  b) pomoc pri obliekaní a vyzliekaní,
  c) účelná očista po toalete,

d) sprievod z toalety,
e) podanie podložnej misy, močovej fľaše s následným očistením podložnej misy,
f) ochrana osobnej a posteľnej bielizne pred znečistením (nasadenie a výmena plienky),

- obliekanie a vyzliekanie
  a) výber oblečenia,
  b) obliekanie, obúvanie,
  c) vyzliekanie, vyzúvanie,
- mobilita, motorika
  a) sprievod pri chôdzi,
  b) pomoc pri vstávaní z lôžka, pomoc pri líhaní na lôžko,
  c) polohovanie,
  d) pomoc pri manipulácii s predmetmi,
  e) obsluha a premiestňovanie predmetov dennej potreby,
- dodržiavanie liečebného režimu (nákup liekov a ich podávanie, meranie krvného tlaku, pulzu a telesnej teploty, kontrola glykémie glukomerom).

Opatrovateľská služba je poskytovaná počas pracovných dní, v rozsahu najviac 7,5 hodiny denne, prostredníctvom opatrovateliek.

Priamo na území mesta sa nenachádzajú zariadenia poskytujúcu celodennú starostlivosť o seniorov. Zariadenia sa však nachádzajú v okolí mesta Brezová pod Bradlom:

- Centrum sociálnych služieb Jesienka v Myjave,
- Zariadenie opatrovateľskej služby Nezábudka v Myjave,
- Centrum sociálnych služieb v Novom Meste nad Váhom,
- Domov sociálnych služieb pre dospelých a zariadenie pre seniorov Senica,
- ADONIS Krajné,
- Zariadenie pre seniorov Mokrý Háj,
- DD a DSS Klas, Vrbové,
- DD Hrachovište, n.o.

Pre seniorov je však priamo na území mesta k dispozícii **Denné centrum seniorov**, ktoré je bez právnej subjektivity, v riadiacej pôsobnosti primátorky mesta. V súčasnosti denné centrum využíva približne 90 seniorov z mesta. V centre je na dohodu o pracovnej činnosti zamestnaný 1 človek - vedúca denného centra, ktorá zodpovedá za jeho chod. V dennom centre sa poskytuje sociálna služba počas dňa fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek, pričom ide najmä o služby poskytovania sociálneho poradenstva a zabezpečovanie záujmovej činnosti.

Mesto Brezová pod Bradlom poskytuje pre skupinu dôchodcov tiež **príspevky na stravovanie**, ktoré je zabezpečené počas pracovných dní, v rozsahu jednej stravovacej jednotky (polievka + hlavné jedlo). Stravovacie zariadenie si volí dôchodca zo zariadení na území mesta. Výška príspevku na stravovanie je závislá od výšky dôchodku jednotlivca a príspevok sa pohybuje od 0,73 - 1,06 EUR.

Pre skupinu seniorov tiež mesto zabezpečuje **prepravnú službu**, ktorá je poskytovaná jednorazovo, na základe písomnej žiadosti. Služba sa poskytuje počas pracovných dní, od 6,00 do 15,00, do vzdialenosti 100 km, prioritne na prepravu do zdravotníckeho zariadenia.

Nezamestnaní občania

Občan vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie viac ako 12 mesiacov je chápaný ako znevýhodnená osoba na trhu práce, čo je predovšetkým spôsobené hrozbou poklesu pracovných návykov u tejto osoby. Mesto Brezová pod Bradlom v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, pracovisko Myjava zamestnáva nezamestnaných občanov, čím podporuje udržiavanie pracovných návykov u osôb, ktoré majú problém uplatniť sa, alebo ktoré prišli o prácu kvôli nedostatočnému vzdelaniu.

Mesto má od roku 2015 zriadenú chránenú dielňu, v ktorej zamestnáva 3 zamestnancov v zmysle zákona o službách zamestnanosti. Organizačne je jeden zamestnanec začlenený pod Útvar výstavby, životného prostredia a komunálnych činností na 37,5-hodinový pracovný čas. Práca je zameraná na vykonávanie drobných opráv a bežnú údržbu objektov vo vlastníctve mesta. Dvaja zamestnanci sú organizačne začlenení k mestskej polícii na 20 hodín týždenne. Vykonávajú funkciu operátora kamerového systému.

V minulom období mesto Brezová pod Bradlom zamestnávalo nezamestnané osoby v spolupráci s ÚPSVaR v rámci absolventskej praxe, dobrovoľníckej služby či aktivačných prác, s cieľom integrácie nezamestnaných občanov, príp. znevýhodnených skupín na trhu práce, prostredníctvom udržiavania pracovných návykov u týchto občanov. Najmä dlhodobo nezamestnaní občania, navyknutí na pravidelný príjem sociálnych dávok, upadajú častokrát do pasivity a rezignácie. Tieto dávky v mnohým prípadoch vplývajú na občanov skôr demotivačne, keďže poberatelia týchto dávok sa nesnažia zmeniť svoju sociálnu a životnú situáciu. Práce realizované takto zamestnanými občanmi majú pozitívny dopad aj na samotné mesto. Ide primárne o tieto prínosy:

- zlepšenie ekonomických podmienok, sociálnych i kultúrnych podmienok v meste,
- tvorbu, ochranu, udržiavanie a zlepšovanie životného prostredia obyvateľov mesta Brezová pod Bradlom,
- podpora vzdelávania a získavania skúseností v meste,
- rozvoj a ochrana duchovných a kultúrnych hodnôt,
- rozvoj a podpora komunitnej činnosti v meste.

V súčasnom období je však v okrese Myjava evidovaná nízka úroveň nezamestnanosti, čo uľahčuje riešenie situácie tejto znevýhodnenej skupiny občanov mesta.

Deti a mládež

Ide o cieľovú skupinu, kde príjemcami sociálnych služieb sú predovšetkým:

- jednotlivé ohrozené deti, mládež a mladí dospelí, ktorí sa nachádzajú v nepriaznivej alebo krízovej sociálnej situácii, pre ktorú je potrebné nestaviť súbor opatrení na odstránenie, zmiernenie a zamedzenie prehlbovania alebo opakovania porúch psychického, fyzického a sociálneho vývinu a je potrebné poskytnúť pomoc v závislosti od závažnosti poruchy a situácie,
- deti žijúce v nevyhovujúcom rodinnom prostredí (zanedbávané deti a mládež zo strany rodičov – nedostatočná úroveň záujmu a starostlivosti o výchovu, zabezpečovanie základných životných potrieb a pod.), deti zo sociálne slabších rodín, deti ohrozené syndrómom CAN (týrané, zneužívané a zanedbávané deti), deti a mládež s poruchami správania a s tendenciami k asociálnemu správaniu, deti s problémom záškoláctva, „mladí dospelí “ po ukončení ústavnej starostlivosti.

Zistenie presnej početnosti cieľovej skupiny nie je možné, pretože sa štatisticky nesleduje. Z demografickej analýzy je možné stanoviť iba percentuálny podiel mládeže, ktorý sa podľa údajov z SODB 2011 nachádza na úrovni približne 13% (v súčte detí a študentov).

V komplexe skupiny detí a mládeže je potrebné zdôrazniť možnosti voľnočasových aktivít a vybudovanú sociálnu infraštruktúru v meste práve pre túto skupinu. Sieť materských škôl pravidelne organizuje mnoho aktivít v rámci výchovno-vzdelávacej činnosti. najmä o tieto aktivity - divadielka, mikulášske posedenia, rôzne druhy súťaží, karneval, výlety do okolia, tvorivé dielne, rôzne športové aktivity.

Pre starších sú v meste k dispozícii rôzne zariadenia pre výchovu v čase mimo vyučovania - školský klub detí, centrum voľného času, základná umelecké škola. Na území mesta sa nachádzajú rôzne druhy ihrísk - futbalové/tenisové/streetbalové, detské ihriská so zariadením, skate park, kúpalisko, ktoré umožňujú aktívne trávenie voľného času pre túto skupinu osôb. Deti a mládež trávia aktívne voľný čas aj v rámci spolkov a záujmových združení - detského folklórneho súboru, lyžiarskeho klubu, hokejbalka, cyklistického klubu, futbalového klubu, tenisového klubu a pod.

Mladí ľudia a mladé rodiny

Mladí ľudia patria vo všeobecnosti medzi rizikové sociálne skupiny, pričom ich postavenie je podmienené najmä nedostatkom praktických skúseností, chýbajúcimi zručnosťami, ohrozením nezamestnanosti a horšou finančnou situáciou. Pre túto skupinu osôb sú charakteristické najmä predlžujúce sa obdobie prechodu zo školského systému na trh práce, ktoré je spojené s absenciou príjmov a sociálnych dávok, riziko sociálnej izolácie, marginalizácie a chudoby mladých ľudí s nízkym vzdelaním, závislosťou od rodiny a vyššou mierou nezamestnanosti v porovnaní s inými skupinami na trhu práce.

Pre mladé rodiny je charakteristický nízky príjem domácnosti, keďže ide o mladých ľudí s horšími šancami a príležitosťami na trhu práce, príp. o rodiny, kde je jedna osoba na materskej/rodičovskej dovolenke, alebo na úrade práce. Táto skupina nedisponuje dostatkom finančných prostriedkov na kúpu bytu, príp. splácanie úveru, preto sú tieto domácnosti

odkázané na podporu verejného sektora.

Mesto Brezová pod Bradlom si uvedomuje znevýhodnené postavenie týchto skupín a v budúcom období sa bude zameriavať na vytváranie podmienok v sociálnom bývaní najmä prostredníctvom výstavby nájomných bytov, prostredníctvom podpory vytvárania pracovných miest na území mesta a tiež vytváraním a udržiavaním sociálnej infraštruktúry osobitne potrebnej pre túto skupiny osôb - jasle, materské a základné školy, voľnočasové aktivity, kvalitné prostredie mesta.

Občania so sociálnymi a spoločenskými problémami

Keďže ide o najrôznorodejšiu skupinu znevýhodnených osôb, jej potreby, prístupy k nej, ako aj formy a nástroje sociálnej pomoci vo vzťahu k tejto skupine vyžadujú individuálne riešenia. Do skupiny občanov so sociálnymi a spoločenskými problémami mesto Brezová pod Bradlom zaraďuje týchto občanov:

- občania bez domova,
- občania prepustení z výkonu trestu odňatia slobody a ústavu na výkon väzby,
- občania spoločensky neprispôsobiví,
- závislí občania,
- rómska komunita.

V meste žije celkovo 140 Rómov, pričom sa však nejde o neprispôsobivých občanov.

Vzhľadom k rôznorodosti ostatných skupín a neexistencii štatistických údajov v požadovanej štruktúre a skladbe je možné počet skupiny a zvlášť niektorých jej kategórii len odhadnúť.

V rámci tejto skupiny obyvateľov mesto Brezová pod Bradlom poskytuje najmä **sociálnu službu - nocľaháreň**. Mesto zriadilo **nocľaháreň**, kde poskytuje služby pre osoby, ktoré nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky pre uspokojovanie základných životných potrieb, a ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie. Poskytovanie služieb sa týka možnosti prenocovania a vytvárania podmienok na vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny. Nocľaháreň nemá právnu subjektivitu, je organizačnou zložkou MsÚ a je v prevádzke celoročne s kapacitou 23 osôb. Služba je poskytovaná pre občanov Brezovej pod Bradlom, ktorí sa ocitli v sociálnej alebo hmotnej núdzi a bez prístrešia. V Nocľahárni môže občan prenocovať len ak sa nenachádza pod vplyvom alkoholu alebo iných omamných látok.

Požitie návykových a psychotropných látok je dôvodom na okamžité ukončenie poskytovania sociálnej služby, o čom rozhodne službu konajúci príslušník mestskej polície.

Mesto tiež individuálne rieši osoby, ktoré sa ocitnú v krízových sociálnych situáciách, najmä prostredníctvom individuálnych mimoriadnych príspevkov, jednorazových príspevkov v hmotnej núdzi, poskytovaním poradenstva a pod.

Pre skupinu občanov, ktorí sa ocitli v nepriaznivej sociálnej situáciu v dôsledku zdravotného stavu, príp. postihnutia člena rodiny s ťažkým zdravotným postihnutím, mesto Brezová pod Bradlom poskytuje **odľahčovaciu službu**, ktorej cieľom je umožniť osobe, ktorá opatruje zdravotne ťažko postihnutú osobu čas na odpočinok na účel udržania jej fyzického a duševného zdravia a prevenciu jeho zhoršenia. Mesto poskytuje túto službu terénnou formou, min. 12 hodín denne, najviac počas 30 kalendárnych dní v roku. Momentálne nevyužíva odľahčovaciu služby žiadny občan mesta.

V rámci tejto skupiny osôb je potrebné zaistiť priebežnú terénnu sociálnu prácu, pomoc k svojpomoci podporou programov a projektov zameraných na sociálnu inklúziu alebo využívaním rôznych foriem zamestnávania tejto cieľovej skupiny.

2.2 Stav poskytovaných služieb v meste

Sociálna infraštruktúra je primárne určená na uspokojovanie potrieb obyvateľstva, pričom jej rozmiestňovanie vychádza zo štruktúry osídlenia a veľkosti mesta. V rámci rozdelenia kompetencií zo strany štátu zodpovedá za sociálnu službu a terénnu sociálnu prácu obec/mesto. Na území mesta Brezová pod Bradlom sú poskytované nasledovné sociálne služby:

- nocľaháreň,
- sociálna služba na riešenie nepriaznivej sociálnej situácia z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia,, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku - opatrovateľská služba,
- odľahčovacia služba,
- prepravná služba,
- zapožičanie zdravotníckych pomôcok - bez registrácie na TSK,
- podporná služba - stravovanie pre dôchodcov.

Nocľaháreň poskytuje služby pre vybrané skupiny obyvateľov mesta, pričom

poskytuje dočasné prenocovanie a zaopatrenie v rozsahu základnej hygieny, vytvorení podmienok na pranie posteľnej a osobnej bielizne a vytvorení podmienok na prípravu stravu. Služby sa poskytujú primárne pre občanov mesta, výnimočne pre občanov iných miest a obcí, v prípade, že zariadenie nie je vyťažené. Výška úhrady za služby nocľahárne je pre občana mesta Brezová pod Bradlom v hmotnej núdzi 0,66€/noc a pre občana iného mesta alebo obce 1€/noc.

Opatrovateľská služba v meste Brezová pod Bradlom je poskytovaná fyzickej osobe odkázanej na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o domácnosť a základných sociálnych aktivitách. Opatrovateľská služba sa poskytuje najviac 7,5 hodiny denne, počas pracovných dní. Výška úhrady za poskytnutú opatrovateľskú službu je vo výške 1 € denne za jednu hodinu, ak je však príjem príjemcu nižší ako 1,3 násobku sumy životného minima, občan nie je povinný platiť úhradu za poskytnutú službu. Aktuálne mesto zamestnáva 11 opatrovateliek - 8 na plný pracovný úväzok a 3 opatrovateľky na skrátený úväzok.

Odľahčovacia služba je poskytovaná osobe, ktorá opatruje osobu s ťažkým zdravotným postihnutím s cieľom umožniť fyzickej osobe, ktorá opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jej fyzického zdravia a duševného zdravia a prevencie jeho zhoršenia. Odľahčovacia služba sa poskytuje terénnou formou v rozsahu najmenej 12 hodín denne, najviac 30 dní v kalendárnom roku. Výška úhrady za poskytovanú službu je 1€/hodina. Občan nie je povinný platiť úhradu za poskytnutú odľahčovaciu službu, ak jeho príjem je nižší alebo sa rovná 1,3 násobok sumy životného minima.

Prepravná služba je poskytovaná občanovi mesta, ktorý je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, má nepriaznivý zdravotný stav, obmedzenú schopnosť pohybu po rovine alebo po schodoch a obmedzenú schopnosť orientácie, ktorý dosiahol vek min. 62 rokov. Fyzickej osobe sa preprava poskytuje jednorazovo, na základe žiadosti o poskytnutie prepravnej služby. Výška úhrady za prepravnú službu je stanovená na 0,25 EUR/za každý začatý kilometer.

Zabezpečovanie **stravovania pre dôchodcov** je formou príspevku na stravovanie, počas pracovných dní, v čase od 11,00 hod. Do 13,00 hod., pričom príspevok sa vzťahuje na stravnú jednotku, ktorá pozostáva z polievky a hlavného jedla. Strava sa poskytuje v reštauračných zariadeniach, ktoré si dôchodca zvolí, pričom si stravník hradí rozdiel medzi

sumou jedla a príspevkom mesta priamo u prevádzkovateľa. Príspevok mesta občanovi je určený nasledovne:

Výška dôchodku pre jednotlivca (€)	Príspevok mesta/porcia (€)
do 166	1,06
od 200,01 do 232	1,00
od 265,01 do 298	0,93
do 166	0,86
od 200,01 do 232	0,80
od 265,01 do 298	0,73

V kontexte ďalších služieb, mesto Brezová pod Bradlom individuálne rieši ďalšie skupiny znevýhodnených osôb na území mesta, primárne formou individuálnych dotácií a účelových príspevkov z rozpočtu mesta.

Mesto Brezová pod Bradlom okrem priameho poskytovania sociálnych služieb, aktívne podporuje spolkovú činnosť v meste. V nadväznosti na znevýhodnené skupiny sa podpora týka najmä organizácií a spolkov pôsobiacich na území mesta.

V rámci ďalších služieb sú na území mesta dostupné zdravotné stredisko s ambulanciami všeobecných lekárov, stomatológov, psychiatra, lekáreň, pošta, futbalové ihrisko, kúpalisko, školské vonkajšie športoviská, telocvičňa, rekreačné strediská, možnosti stravovania, maloobchodné prevádzky a pod.

2.3 Požiadavky prijímateľov sociálnych služieb

Mesto Brezová pod Bradlom v budúcich obdobiach neuvažuje s nárastom obyvateľstva v skupine predproduktívneho a produktívneho veku, skôr naopak, zvažuje pokles podielu týchto skupín na celkovom počte obyvateľstva a postupné zvyšovanie priemerného veku a starnutie populácie, čo je v súčasnosti celoslovenským trendom. V dôsledku toho sa požiadavky na sociálne služby budú zvyšovať a je potrebné zahrnúť tieto skutočnosti aj do finančného plánovania mesta.

Keďže požiadavky na poskytovanie sociálnych služieb budú rásť, s ohľadom na budúce potreby obyvateľov mesta by bolo vhodné orientovať sa na:

- rozširovanie foriem poskytovaných sociálnych služieb na území mesta podľa konkrétnych požiadaviek obyvateľstva (DSS),
- rozširovanie možností aktívneho trávenia voľného času v meste pre všetky vekové skupiny obyvateľstva,
- zvyšovanie životnej úrovne sociálne ohrozených skupín v meste,
- zlepšenie stavu obecných budov a verejných priestranstiev.

Práve orientácia na tieto kľúčové disparity pomôže posilniť sociálnu a ekonomickú stabilitu mesta Brezová pod Bradlom.

Mesto zapojilo do prípravy komunitného plánu aj občanov mesta. Prostredníctvom dotazníkového prieskumu sa zisťovali preferencie obyvateľov k budúcemu rozvoju sociálnej oblasti a návrhy na konkrétne opatrenia. Prieskum poukázal aj na to, ako obyvatelia vnímajú súčasné poskytované sociálne služby na území mesta a koho vnímajú ako najviac znevýhodnené skupiny obyvateľov. Dotazníka sa celkovo zúčastnilo 28 respondentov. Výsledky sú presne popísané v časti PRÍLOHA. Dotazník bol k dispozícii online/cez odkaz na mestskej internetovej stránke.

Výsledky dotazníkového prieskumu obyvateľov mesta bralo do úvahy pri príprave dokumentu a konkrétne návrhy sú súčasťou komunitného plánovania sociálne oblasti pre budúce obdobie.

2.4 SWOT analýza sociálnej oblasti

SWOT analýza (Strong points, Weak points, Oportunities, Threats) kompletizuje a zoraďuje vnútorné silné a slabé stránky, vonkajšie príležitosti a ohrozenia podľa dôležitosti. SWOT analýza je východiskom pre formulovanie stratégie, ktorá vznikne ako súlad medzi vnútornými vlastnosťami a vonkajším prostredím. Ide najmä o vzájomné porovnávanie vnútorných silných a slabých stránok mesta a možností a ohrození, ktoré pôsobia na ďalší rozvoj územia z vonkajšieho prostredia.

SILNÉ STRÁNKY

+ geografická poloha mesta,
+ existujúci cestovný ruch,
+ bohatý prírodný a kultúrny potenciál,
+ vybudovaná školská infraštruktúra,
+ pôsobenie záujmových organizácií a spolková činnosť,
+ zdravotnícke zariadenie na území mesta,
+ dostatočná sieť kultúrnych inštitúcií,
+ možnosti voľnočasových aktivít,
+ sociálne služby poskytované mestom - nocľaháreň, opatrovateľská služba, prepravné služby, odľahčovacia služba, zapožičiavanie zdravotníckych pomôcok,
+ dobrý štandard bývania,
+ záujem občanov o veci verejné a podpora rozvoja sociálnej oblasti.

SLABÉ STRÁNKY

– chýbajúce možnosti zamestnania sa sociálne slabších skupín,
– chýbajúca starostlivosť o deti do 3 rokov,
– chýbajúce zariadenie pre seniorov,

- technický stav budov vo vlastníctve mesta a potreby rekonštrukcie,
- nevyhovujúci stav verejných priestranstiev,
- nedostatok finančných prostriedkov pre rozvoj sociálnej oblasti.

PRÍLEŽITOSTI

+ využívanie podpory štrukturálnych fondov EÚ,
+ podpora tvorby sociálnych podnikov,
+ registrácia sociálnych služieb a možnosti využitia finančnej podpory od štátu,
+ integrovaná sociálna starostlivosť,
+ zvyšovanie zodpovednosti mesta za riešenie lokálnych problémov,
+ strednodobé a dlhodobé plánovanie mesta,
+ cielenie opatrení podľa miestnych potrieb,
+ zapojenie obyvateľov do plánovania sociálnej oblasti,
+ modernizácia prístupu samosprávnych služieb k obyvateľom,
+ podpora mladých rodín a znevýhodnených skupín,
+ podpora a rozvoj dobrovoľníctva a spolkovej činnosti.

OHROZENIA

- nárast sociálnych kategórií občanov vyžadujúcich sociálne služby,
- redukcia materských škôl v súvislosti s negatívnym demografickým trendom,
- nízke príjmy seniorov, ktoré neumožnia platenie za sociálne služby,
- rýchle tempo starnutia populácie,
- legislatívne zmeny,
- výskyty civilizačných chorôb a epidémií,
- dôsledky zmeny klímy, ktoré prinášaj nové ohrozenia,
- zhoršenie, príp. rozpad spoločenských, komunitných, rodinných vzťahov.

3 STRATEGICKÁ ČASŤ

Ciele a priority rozvoja sociálnych služieb

3.1 Rozvoj poskytovaných sociálnych služieb

Národné priority rozvoja sociálnych služieb sa orientujú na tieto základné oblasti:

a) podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb,
b) rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s denným a týždenným pobytom,
c) zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb,
d) vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb.

Komunitný plán sociálnych služieb je strednodobým strategickým dokumentom, ktorý analyzuje súčasný stav a navrhuje nasledovné odporúčania a priority, ktorých realizácia prispeje k lepšiemu a efektívnejšiemu zabezpečovaniu sociálnych služieb v meste. Mesto Brezová pod Bradlom si v kontexte tohto zámeru definovala strategický cieľ v oblasti sociálnych služieb:

Cieľom mesta Brezová pod Bradlom je vytvoriť na území mesta podmienky pre poskytovanie sociálnych služieb v súlade s potrebami znevýhodnených skupín, ako aj ostatných obyvateľov mesta a kontinuálne rozširovať ponuku poskytovaných sociálnych služieb na území mesta.

Uvedený cieľ je možné dosiahnuť spoluprácou viacerých sektorov, subjektov a partnerov. Dôležitou otázkou však je dostupnosť finančných prostriedkov. V súčasnosti je možné financovať sociálne služby prostredníctvom príspevkov z vyššieho územného celku, prostredníctvom nenávratných finančných príspevkov z zo štrukturálnych fondov EÚ, z príspevkov z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, z rozpočtu mesta, zo sponzorských darov.

Mesto Brezová pod Bradlom si pre nasledujúce obdobie určilo v rámci sociálnej oblasti tieto opatrenia:

Špecifické ciele a priority rozvoja sociálnych služieb na území mesta Brezová pod Bradlom	
Cieľ 1: Zabezpečiť poskytovanie sociálnych služieb na základe potrieb jednotlivých sociálnych skupín obyvateľstva v zmysle zákona o sociálnych službách **Cieľ 2: Vytvoriť ponuku komunitne poskytovaných sociálnych služieb s dôrazom na rozvoj sociálnych služieb pre seniorov a mladých ľudí** **Cieľ 3: Zlepšiť dostupnosť bývania v meste Brezová pod Bradlom pre všetky skupiny obyvateľov** **Cieľ 4: Skvalitniť prostredie mesta Brezová pod Bradlom**	
Opatrenia rozvoja sociálnych služieb na území mesta Brezová pod Bradlom	
1.1	Zabezpečiť kvalitné poskytovanie sociálneho poradenstva ➢ zamestnancami mestského úradu ➢ terénnymi sociálnymi pracovníkmi ➢ v spolupráci s ÚPSVaR
2.1	Realizovať propagačné a informačné aktivity týkajúce sa možností a podmienok sociálneho poradenstva v meste (webová stránka mesta, mestská tabuľa, informačné prednášky)
3.1	Realizovať opatrenia a osvetu v oblasti drog, používania alkoholu u mladistvých v spolupráci so ZŠ, mestskou a štátnou políciou
4.1	Pokračovať v poskytovaní opatrovateľskej služby, prepravnej služby, odľahčovacej služby a rozšíriť poskytovanie ďalších sociálnych služieb
5.1	Vytvárať pracovné miesta pre občanov zo sociálne slabších rodín
6.1	Realizovať výstavbu nájomných bytov
7.1	Podporovať občianske združenia a spolkovú činnosť v meste
7.2	Rozširovať priestory pre aktívne trávenie voľného času a spolkové činnosti
8.1	Zlepšiť technický stav budov vo vlastníctve mesta a ich materiálové vybavenie
9.1	Modernizovať materské školy a podporovať vytvorenie zariadenia pre starostlivosť o deti do 3 rokov
10.1	Zvýšiť atraktívnosť mesta pre odborné lekárstvo
11.1	Zabezpečiť revitalizáciu verejných priestranstiev
12.1	Podporovať rozvoj kultúry, športu a cestovného ruchu na území mesta

3.2 Časový plán realizácie koncepcie rozvoja sociálnych služieb

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Brezová pod Bradlom úzko participuje a kooperuje s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta. Čiastkovým cieľom kooperácie týchto dokumentov je vytvoriť podmienky pre skvalitnenie spoločenského života v meste a zvýšenie životnej úrovne obyvateľstva.

Keďže finančné možnosti mesta sú pre tento rok ohraničené, požiadavku na rozvoj sociálnej oblasti je nutné zahrnúť do rozpočtu na ďalšie roky a programové obdobia. Mesto vzhľadom na svoje možnosti a finančné zdroje nie je schopné svojpomocne realizovať plánovaný rozvoj sociálnej oblasti. Na jednotlivé priority rozvoja sa mesto Brezová pod Bradlom bude snažiť získať nenávratné finančné príspevky, ktoré by pomohli rýchlejšie realizovať stanovené priority. Časový horizont realizácie opatrení komunitného plánu sociálnych služieb, ako aj zodpovedné osoby, ktoré budú tieto opatrenia koordinovať stanoví mestský úrad.

3.3 Spôsob vyhodnocovania koncepcie rozvoja sociálnych služieb

Rozvoj sociálnej oblasti je možné dosiahnuť len prostredníctvom aktívnej účasti obyvateľov mesta na komunitnom plánovaní. Obyvatelia mesta by mali svoje potreby a požiadavky v oblasti poskytovania sociálnych služieb vyjadriť, aby bola samospráva schopná reflektovať na skutočné potreby občanov. Predstavitelia samosprávy a poverené osoby sa budú v nasledujúcich rokoch snažiť o priebežné monitorovanie týchto potrieb, následné posudzovanie a vytváranie finančných rezerv, ktoré umožnia realizovanie potrieb občanov v sociálnej oblasti.

Komunitný plán mesta predstavuje pre sociálnu oblasť usmernenie a stratégiu, ktorou sa mesto Brezová pod Bradlom chce pre nasledujúce obdobie riadiť, pričom záväznosť tohto dokumentu je potrebné chápať v kontexte všetkých subjektov pôsobiacich na území mesta - podnikateľské subjekty, odborné organizácie, štátne orgány, mimovládny sektor a pod. Dokument je základným podkladom pre tvorbu ďalších sociálnych projektov.

Občania, príp. subjekty pôsobiace na území mesta sa do komunitného plánovania môžu zapojiť prostredníctvom nasledujúcich krokov:

- písomnými návrhmi, ktoré budú odovzdané poverenému pracovníkovi zodpovednému za sociálnu oblasť na Mestskom úrade Brezová pod Bradlom,

- ústnymi návrhmi občanov na rokovaniach mestského zastupiteľstva alebo na mestskom úrade, kde sa vyhotoví úradný záznam o predloženom návrhu, ktorý predkladateľ potvrdí svojim podpisom,
- účasťou obyvateľov na verejných zhromaždeniach mesta Brezová pod Bradlom.

Komunitný plán je možné meniť, príp. dopĺňať, ak sa zmenia priority mesta, alebo mesto získa mimoriadne finančné prostriedky na konkrétne potreby v meste, príp. sa vyskytnú nové návrhy a podnety na poskytovanie sociálnych služieb v meste Brezová pod Bradlom. Ak doplnenie KPSS bude spojené s možnosťou získať finančné prostriedky, alebo bude vyvolané inou nevyhnutnou potrebou, môže sa kvôli tomu tiež iniciovať mimoriadne zasadnutie zastupiteľstva.

Mestské zastupiteľstvo mesta Brezová pod Bradlom je povinné minimálne raz ročne prerokovať *Správu o sociálnej situácii v meste* a podľa zistených skutočností aplikovať požiadavky a návrhy do Komunitného plánu mesta. Na rokovanie zastupiteľstva bude predložená správa o plnení úloh Komunitného plánu sociálnych služieb, aktuálnej situácii a aktualizácii úloh mesta v oblasti sociálnych služieb na budúce obdobie. Počas roka sa môže každý poslanec MsZ oboznámiť s priebehom plnenia komunitného plánu na odbornom útvare Mestského úradu Brezová pod Bradlom.

Za implementáciu, aktualizáciu a komunikáciu Komunitného plánu sociálnych služieb mesta je zodpovedný primátor mesta.

ZÁVER

Komunitný plán sociálnych služieb je otvorený dokument, ktorý je živým dokumentom reagujúcim na vonkajšie zmeny a meniaci sa dopyt v závislosti na potrebách mesta, preto je nevyhnutné pravidelne kontrolovať jeho aktuálnosť a zapracovávať potrebné zmeny. Komunitné plánovanie má v sebe potenciál pre rozvoj životného plánovania, napriek tomu, že jeho využitie je znižované bariérami, ktoré môžu nastať v priebehu celého procesu.

Mesto Brezová pod Bradlom pri stanovení potrieb, budúcich priorít a smerov rozvoja vychádzala z reálnych potrieb občanov, ktorí žijú v obci, a ktorých sa služby týkajú, ich volenými zástupcami – primátorkou mesta a poslancami mestského zastupiteľstva, organizáciami a inými subjektami s priamym vplyvom na mesto Brezová pod Bradlom.

Mesto Brezová pod Bradlom sa bude snažiť o pravidelnú kontrolu, aktualizáciu a vyhodnocovanie plánu sociálnych služieb, čo povedie k znižovaniu rizík súvisiacich nedôsledným a neaktuálnym sociálnym plánovaním. Mesto si uvedomuje, že ide o nekončiaci proces hľadania potrieb v oblasti sociálnych služieb, ktoré sa v Brezovej pod Bradlom priebežne objavujú. Mesto si však určilo priority, ku ktorých napĺňaniu sa prijatím komunitného plánu sociálnych služieb zaviazalo. Skvalitňovanie a dopĺňanie sociálnych služieb v meste Brezová pod Bradlom je považované za žiaduce a sociálne služby sú dôležitou súčasťou miestnej a regionálnej politiky.

Predložený komunitný plán sociálnych služieb vychádza z presvedčenia a jedinečnosti, hodnôt a dôstojnosti, ako aj práv na sebaurčenie každého užívateľa sociálnych služieb v meste. Brezová pod Bradlom chce prijatím komunitného plánu predchádzať sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín a zabezpečiť rovnaké podmienky pre všetkých jej obyvateľov.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

- Národné priority rozvoja sociálnych služieb – MPSVR SR (2009)
- Zákon NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších právnych predpisov
- Zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele
- Zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime
- Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení,
- Štatistický úrad Slovenskej republiky
- Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Brezová pod Bradlom na roky 2016 - 2022

PRÍLOHA - vyhodnotenie dotazníkového prieskumu obyvateľov

Graf - Profil na základe vzdelania

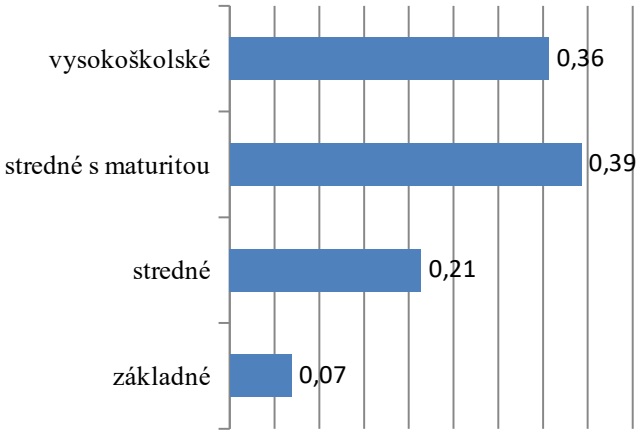

A: Charakteristika respondenta

Graf - Profil na základe pohlavia

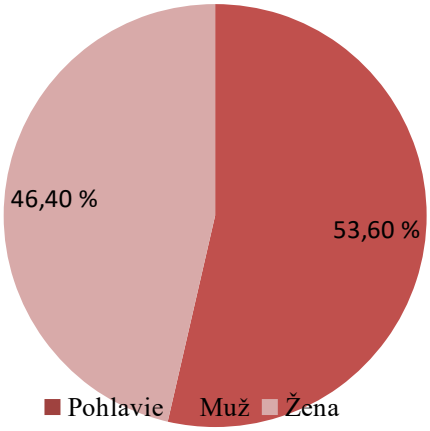

B: Postoje respondentov k oblasti sociálnych služieb

Graf - Spokojnosť so životom v meste a poskytovaním služieb

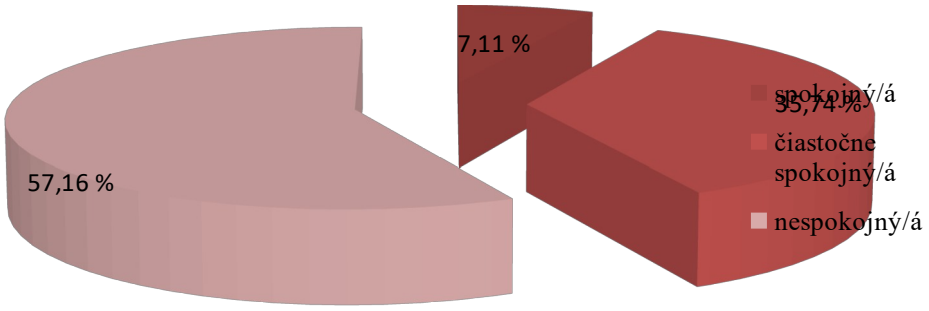

Graf - Na koho by sa občania obrátili v príprade potreby informácii o sociálnych službách

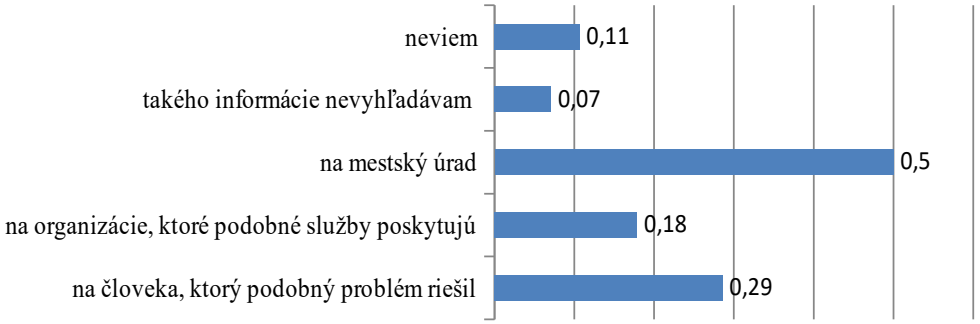

Graf - Služby, ktoré občania využívajú/využili

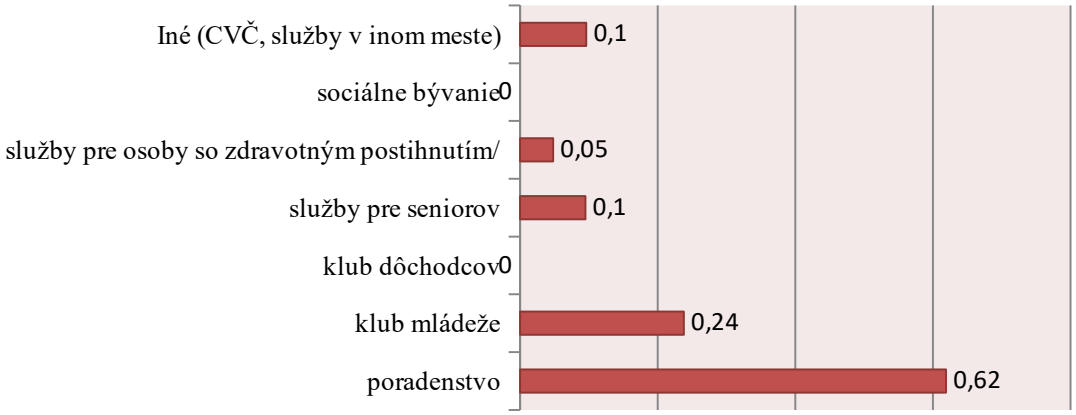

Chýbajúce služby v meste
Klub športovcov
Klub mládeže
Voľnočasové aktivity pre všetky vekové kategórie
Jasle pre deti do 3 rokov
Komunitné centrum
Obchodná vybavenosť mesta
Rozsah poskytovaných služieb na území mesta
Ubytovacie zariadenia

C: Odporúčania občanov v sociálnej oblasti pre budúce obdobia

Hlavné zameranie mesta v budúcom období
Pomoc starším spoluobčanom - celodenná starostlivosť
Podpora voľnočasovách aktivít, podpora športu
Vytváranie klubov pre mládež
Denný stacionár a centrum voľného času
Služby pre mladé rodiny, pre deti a mládež z ohrozeného prostredia
Vytváranie podmienok pre individuálnu výstavbu, výstavba bytových domov
Podpora podnikateľského prostredia
Rozširovanie verejnej vybavenosti mesta